

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esütőrökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számíthatnak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyilvánt. sora 30 fillér.

48, vagy 67.

A politika légkörében, mint valami vésteljes, sűrű fellegek, úgy röpködnek ezek a számok: 48, vagy 67. A koalíciós fényes napot is, mintha elborulással fenyegetnék ezek, a maguk mi-voltában száraz, de lényegükben, azok a hozzájuk fűzött közjogi és politikai nagy jelentőségű számok. S hová jutunk, ha az a harcz, mely ma oly elszánt-sággal és kimélettenséggel folyik, továbbra is csak azért, fentartatik.

Azt hisszük a válutnak legutolsó lép-csöjéhez nemzet és király közt elérkezett. Jelszó ide, jelszó oda, de kimondjuk őszintén és nyíltan, hogy ezt a politikai harcot tovább így, a mint folyik, tűrni nem lehet és tűrni nem szabad.

Mi nem akarunk senkit szemrehányással illetni, hanem az utolsó óra végperceiben egy nyílt kérelemmel akarunk fordulni államférfainkhoz. Mielőtt elmondanók kérésünket, egynéhány szerény, de rendkívül aktualis kérdést kell intéznünk jobbra, balra.

Kérdezzük minden józanul gondolkodó hivatásos, vagy nem hivatásos politikai államférfainktól, de magától a nagy közönségtől is: hiszik-e igazán és őszintén, hogy ezt a rettenetes rombolással járó válságot meglehessen szüntetni?

Kölcsönös erőszak kifejtésével és alkalmazásával, kölcsönös személyi tusakodással és piszkolódással?

Kérdezzük, nem lehet-e most is kölcsönös jó akarattal az országot ettől a belviszálytól megszabadítani s jószágos uralkodónknak a nyugalomát visszaadni?

Valóban nem csodálkoztunk azon a híradáson, mely a külföldről száll hozzánk, hogy a külföld nem tudja meg-

érteni a mi politikai harcunkat, mikor mi magunk is a sötétben tapogatózunk.

Jelszavakkal üzünk most is játékokat, a helyett, hogy az ország előtt egész nyíltsággal és őszinteséggel tárjuk föl a helyzetet. Pedig mindannyian érezzük politikai pártkülönbőség nélkül az igazságot, a mely az:

hogy a képviselőháznak esetleg újabb elnapolásával vagy feloszlásával s az általános képviselőválasztás elrendelésével, újabb képviselőválasztással, vagy a koalíció további merev negacziójával a válságot megoldani teljes lehetetlenség.

Igen, ez az igazság! De illusztráljuk egy két példával. Hiszi-e valaki, hogy új képviselőválasztás esetén a haladó párt, mint győztes kerül ki a választási harcából? S ha ez a mai politikai pártállás nélkül vállalt felfogás nem bizonyulna valónak, hanem a haladó párt mint többség vonulna a képviselőházba, ki az a naiv, aki azt hiszi, hogy a válság megszűnt?

Vagy van annak az állításnak komoly háttere, mely így szól: hogy ha nem törjük le az ellenzékét az első választásnál, hát akkor jön a második s ha ez sem járna eredménnyel, választatunk harmadszor s ekkorára biztosan elvérzik az ellenzék.

De nézzük az éremnek másik oldalát. A koalíció megmaradhat-e ezentul is a negaczió terén? Nem hatotta még át az igazság érzete, mely igazságra nézve az, hogy nem szabad tovább jelszavak mögé bujni, a 48 és 67 mögé, hanem végre-valahára szint kell valania s ki kell jelentenie, hogy képzeli a magyar vezényszó kikapcsolásával a válságot megoldhatónak. S ha a koalíció, mint koalíció nem akar engedni,

vajjon Bánffy, Andrassy, Zichy továbbra is bent maradhatnak a koalícióban csak azért, mert nem rendelkeznek együttvéve sem parlamentáris többséggel? Nem érzik-e mily káros hatással van az ország egészére ez az áldatlan állapot s hogy már csak egy lépés választ el bennünket a teljes anarchiától?

Nem tudják-e a koalíció nagy nevű vezetői, hogy alkotmányos államban ez a két szó: követelem és parancsolom, ki kell, hogy zárva legyen a nép-fejedelem szótárából?

Nemzet, mely alkotmánnyal rendelkezik és alkotmányos uton intézi országának sorsát, az sohasem mondhatja ki ezt a szót alkotmányos királyával szemben: hogy követelem ezt, vagy azt.

Kérésünk államférfainkhoz tehát az, hogy tegyék félre minden személyi torzalkodást, lépjenek egymással érintkezésbe, mentseik meg azt, amit igazán szeretnek: a hazát: szilárdítsák meg annak a fejedelemnek a trónját, akit pártkülönbőség igaz szívből szeretnek és tisztelnek: a királyt.

Meg vagyunk szentül győződve, hogyha államférfaink igazán óhajlják a békét, elvi álláspontjuk megváltoztatása nélkül, azt még ma is megteremthetik, csak akarniok, igazán akarniok kell s meg lesz a várva-várt béke.

Szomorú viszonyaink közepette ne felejtjük el még egy pillanatra sem, hogy: Salus rei publicae suprema lex esto!

*. **A király nyilatkozata.** Mialatt nálunk néhány vármegye klikk-uralma zenebonát csinál, nehogy a népjogok érvényesülhessenek, Ausztriában diadalmasan halad előre az általános választói

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER:

2

2

jog. Nép és parlament óriási többséggel nyilatkozik meg mellette, sőt az urak házában élők is nagy szimpátiával szól a reformról. Betelözi pedig az egész akció komolyságát, hogy a király is nyíltan érte emelt az általános választói jog érdekében. Az uralkodó minap az általános kihallgatások során dr. Perathoner német néppárti képviselőt, Bozen polgármesterét is fogadta és mikor a parlamenti helyzetre került a szó, azt mondta, hogy az általános, titkos, egyenlő választói jog behozatala remélhetőleg orvosolni fogja a parlamenti viszonyokat Ausztriában. Az általános választói jog behozatala — mondotta a király — szükséges és az erre irányuló mozgalom többé nem tartoztatható fel. Mi is azt hisszük, hogy az erre irányuló mozgalom többé föl nem tartoztatható.

*** Kossuth Ferencz az általános választójog mellett.** Kossuth Ferencz cikket írt a „Budapest” csütörtöki számába és azt fejtegeti, hogy „a népképviselést elvén álló parlament nem állhat ellen annak, hogy a nép megkapja az uralkodó által felajánlott jogot.” De hozzá teszi, hogy a jognak nem szabad a jogtalanságból születnie. További fejtegetéseiben Kossuth restitútiót in integrum-ot ajánl a szövetkezett ellenzék elnökének és a szövetkezett ellenzék elnökének minden kétség támadása nélkül lánzsát tört az általános választói jog mellett. Ez a tény érthető hullámvérést okozott a koalícióban. A Kossuth-cikk ránehezkedett a hangulatra és minden politikus kénytelenkelletlen előállott a maga szubjektív felfogásával.

Bács-Bodrog vármegye a bonyadalmak előtt.

Köln, 1905. decz. 1.

Bácsmege törvényhatósága féltve őrzött csendjének és békéjének rövid idő alatt vége lehet.

A főispán lemondása egy csapásra véget vethet a megye nyugalmának, a melyet a közel jövőben szomorú viszálkodások válhatnak fel.

Békességes idők közepelte is őszinte sajnálattal fogadnánk Latinovits Pál lemondásának híreit, mert benne a vármegye igazán nagyot veszít.

Egyszerűség, jószág nyíltság és a közérdek igazságos, hűséges szolgálására való törekvés képezik az ő főispáni működésének legélesebb jellemvonásait. Igazságszerelő, demokratikus gondolkozásu, minden ízében jó magyar hazafi, a ki, mikor közhivatalt vállalt, nem a hatalom, hanem a munka eszközeit kereste a főispáni állásban, és a ki a vármegye közönségének egyhangú marasztalása daczára sem habozott kijelenteni, hogy megválni óhaját méltóságától, mihelyt azt látja, hogy őszinte törvénytisztelete és igaz hazafisága nem érvényesülhet.

Állását letéve, reá is kétségkívül a 67-esek egyik vezérének szerepe vár, a mit ő a hivatalos kötelmek nyűgeitől megszabadulva, bizonyára erélylyel és munkakedvvel fog teljesíteni, hogy tovább folytassa a vármegyében a békítés és higgasztás nehéz, de elismerést érdemlő munkáját.

Latinovits Pál távozása a fölöt- tétb kényes állásból, bizonyára már néhány hét múlva olyan eseményeket

fog maga után vonni, hogy égető szükség lesz a 67-es közjogi alap híveinek még szorosabb összetartására és mérseklő akciójára.

R. Gy.

Zombor város tisztikarának solidaritása.

A fővárosi lapokban — és utánuk a helyi lapokban is — bizonyára valamelyik tévesen értesült helyi tudósítótól közlemény jelent meg, mely részben a valónak megfelelően, de egy részében nem hiven közli azon határozatot, melyet a tisztikar az esetleg bekövetkező súlyos viszonyok között követendő magatartása tekintetében hozott.

Ugyanis a tisztikar nem hangoztatta azt, hogy a minster törvénytelen rendelkezéseiből kifolyó erőszaknak enged, valamint az egyes felszólalók sem jelentették ki, hogy csakis a nyílt erőszaknak engednek, hanem igenis az egész tisztikar egyértelműleg azon megállapodásra jutott, — hogy törvényhatósági bizottságának — mint közvetlen felettes hatóságának rendelkezéseit végrehajtani mindenkor kötelességének tartja, egymással solidaritást vállal és egy tagja sem fog a másiknak rovására neki esetleg felajánlott anyagi előnyöket, előléptetéseket elfogadni s erre becsületszával kötelezi magát valamennyi, hogy a szöszögött társaságából kiközösíti.

Különbön felvilágosításul leközöljük a határozatot, mely szöszöri az következő:

Határozat:

Zombor sz. kir. város tisztviselői kara a nemzeti jogaiért vívott nehéz küzdelemben továbbra is élénk részt venni kíván.

E célból magáévá teszi és egyöntetűleg támogat minden oly határozatot, melylyel a város törvényhatósága ebből kifolyólag büös belátása szerint meghoz, s azoknak fogatosságát maga erkölcsi és hazafias kötelességnek tartja, a legtel-

A „ZOMBOR és VIDEKE” TÁRCZÁJA

Magyar Remekírók.

Irodalmunk remekeinek egyöntetű díszes kiadása, a Magyar Remekírók című gyűjtemény, a Franklin-Társulatnak ez a nagyszabású, korszakos irodalmi vállalkozása, immár befejezése felé közeledik. Az ötvenöt kötetre tervezett hatalmas gyűjteménynek most jelent meg a nyolczadik ötkötetes sorozata, úgy hogy ma már negyven kötetnyi remekíró ékesítheti minden művelt magyar család könyvtárát.

Minden művelt nemzet régóta gondoskodott arról, hogy a nemzeti szellem legbecsesebb kincséi, a nagy írók alkotásai, egyöntetű gyűjteményes kiadásban közkinccsé váljanak, s bárki számára hozzáférhetővé legyenek, mert a remekírók kiapadhatatlan forrásai a nemzeti kultúrának és legfontosabb tényezői a nemzeti önérték és önállóság fejlesztésének.

A mi irodalmunkban eddigéig a nagy írók jórészt csak drága, díszes különkiadásokban kerültek forgalomba, egypár rég elhunyt, s a szerzői jog védelme alól felszabadult klasszikuson kívül. A Franklin-Társulat vállalkozása e téren úttörő vállalkozás volt, s a Magyar Remekírók nagy sikere a bizonyossága annak, hogy a gyűjtemény milyen nagy közszükségletet elégített ki.

Az új sorozat legérdekesebb kötete a 32. kötet, a mely Kemény Zsigmond történelmi és esztétikai tanulmányait illeszti be irodalmunk remekei közé. Gyulai Pál rendezte sajtó alá ezt a kötetet, s az ő gyönyörű bevezető tanulmánya kellőképen méltatja a nagy regényírónak e kevésbé ismert munkáit, a melyek essay-irodalmunknak igazi gyöngyszemei. A kötetben két történelmi tanulmány van: A két Wesselényi Miklós, és Erdély közléte 1791—1848. Irodalmi tanulmány szintén kettő van: Esmék a regény és dráma körül és Arany Toldija. A kötet utolsó darabja Kemény nagyszabású emlékbeszéde Vörösmarty Mihályról.

Méltó párja e kötetnek a gyűjtemény most megjelenő 30. kötete is, báró Eötvös József munkáinak első kötete, a mely a nagy író apróbb szépirodalmi munkáinak válogatott gyűjteménye. Összes költeményeit, Éljen az egyenlőség című vigiátékát, két hosszabb elbeszélést és Gondolatainak egy füzért foglalja egybe a vaskos kötet, a melyet kiváló fiatal esztétikusunk, dr. Voinovich Géza, Eötvös életrajzírója, rendezett sajtó alá és látott el magvas bevezető tanulmánnyal.

Az új sorozat két további kötete korábban megjelent kötetek folytatása. A 40. kötet Tompa Mihály munkáinak befejező kötete. Négy kötet jutott a gyűjteményben a nagy költő munkáinak, s a most

megjelent negyedik kötet Tompa költészetének talán legértékesebb termékeit, a népregeket és virágregéket tartalmazza, Lévy József rendezésében.

A 11. kötet Kisfaludy Sándor munkáinak második kötete, s irodalmunk e nagyemlékű alakjának csaknem összes regéit foglalja magában. A regék élé Heinrich Gusztáv irt hosszabb bevezető értekezést.

Az új sorozat ötödik kötete régi irodalmunk két nagy mesterének van szentelve, s irodalmunk legelső maradván becsű alkotásait foglalja magában: Balassa Bálint válogatott költeményeit és Zrínyi Miklós Szigeti Veszedelemét. Első nagy lilikusunk és első nagy epikusunk munkáinak el foglalata a gyűjtemény első kötete, a melyet Széchy Károly két tartalmas tanulmánya tesz még értékesebbé.

A kötet élén az írók arcképe van R. Hirsch Nelli művészi rajzójából. A díszes kiállítású ízléses kötésű teljes gyűjtemény (55 kötet) ára 220 korona. Megrendelhető havi részletletésre minden hazai könyvkereskedés útján. A még hátralévő tízenöt kötet félévonként ötkötetes sorozatokban jelenik meg. Másfél év múlva teljes lesz tehát irodalmunk remekeinek ez az első, nagyszabású és kimerítő gyűjteménye, a melynél értékesebb irodalmi gyűjtemény egyhamar el sem képzelhető.

josebb bizalommal viseltek mind az iránt, a mit a törvényhatósági bizottság elrendel, s annak határozataihoz teljes készséggel hozzájárul.

Kimondja és becsületszóval fogadja azt, hogy egymással szemben a legteljesebb solidaritást vállal — és következzenek be bármily nehéz napok, — vállaltva együtt küzd, és — ha kell — szenved maga is, családja is, — de a nemzeti jogok megvalósításáért minden feláldozható feláldoz. Kimondja továbbá, hogy ha bármely tisztviselőre ebből anyagi hátrányok származnának, úgy ezen körülményt a saját hasznára igénybe venni nem fogja és minden csábító ígéretnak teljes lelkéből ellentáll, a neki felajánlott előléptetéseket el nem fogadja és becsületszavához híven vagy jelenlegi állásában megmarad, vagy ha kell, mindenét a közös testvériségnek feláldozza.

Végül kimondja azt is, hogy ha a nyilvánosan adott becsületszót bármely tisztviselő megszegi, — azt társaságából kiközösíti, becsületének nyilvánítja és vele minden további érintkezést megszakít.

E solidaritás vallása mellett kijelenti, hogy polgármesterével egy testet, egy lelket képez és a vele esett sérelmeket magáévá téve, azokban vele együtt osztozik.

Aláíratik a jegyzőkönyv azzal, hogy ez aláírás az eskünél is „fontosabb becsületszóra az aláírókra feltétlenül s a becsületenzég vádjá mellett kötelező.”

Aláírások.

A fővárosi sajtó és a szegény olvasó.

Nap nap után a legképtelenebb ferde tudósításokkal traktálja a fővárosi lapok egy része szegény sajnálatra méltó olvasóját; s ha azután már ők maguk is sokalják az összehordott valótlanságokat és elferdített tudósításait, másnap lezáfólják saját lapjaikban.

Mi zomboriak pl. elolvastuk a fővárosi lapokban a lefolyt megyei közgyűlés tudósításait, borzad a hátunk a sok hazugságtól. Nem értjük csak azt, hogy akadnak még lapok, melyek ily hazug tudósításoknak felülnek.

A „Pesti Hírlap” nov. 29-iki száma például így írja le a bácsmegyei közgyűlést.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága kedden délelőtt tartotta meg rendes közgyűlését Latinovics Pál főispán elnöklelte alatt. A főispán a gyűlés elején kijelentette, hogy állásától megválna, lemondását már be is adta és ezen közgyűlésen szerepel utoljára mint főispán. Lemondása okául a kormány törvénytelenségeit és erőszakosságait mondogta, melyeknek ő nem akar vak eszközülni szegődni. Schmausz Endre volt szabadkai főispán és Sággy Ignác ómoroviczai plébános szólaltak fel ezután és maradásra akarták bírni a főispánt, aki azonban kijelentette, hogy megmarad elhatározása mellett, mert az alkotmányellenes kormányt nem hajlandó szolgálni. Ezután Latinovics Pál a közgyűlés lelkes éljenzés és tapsai között elhagyta a közgyűlési termet, mire az elnöklést Karácson Gyula alispán vette át.

A közgyűlés a Fejérváry-kormány kinevezését tudató leirat tárgyalásánál egyhangulag kimondta, hogy a Fejérváry-kormány iránt a legnagyobb fokú bizalmatlansággal viseltek. A határozat nagy lelkesedést szült és a bizottsági tagok a Kossuth-nótát énekeltek. A lelkesültség csillapultával felolvasták Karácsony Gyula alispánnak nyugdíjaztatása iránti kérvényét és az állandó választmány azon javaslatát, hogy az alispán nyugdíja évi 8000 koronában állapíttassék meg.

Szeretettel kérjük most attól a több száz jelenlévőtől, hogy

ki hallotta, hogy a főispán azzal okolta volna meg lemondását, hogy a kormány törvénytelenségeit és erőszakosságait nem akarja támogatni?

ki látta, hogy a főispán lemondásának bejelentése után felkelt és elhagyta a termet?

ki látta Karácson alispánt tovább elhökölni?

ki hallotta ott a Kossuth-nóta éneklését?

Hát így csinálják a fővárosi lapok azt a szerencsétlen propagandát. Így olvasuk nap-nap után, hogy Kassán a főispánt kifalazták, a polgármestert kidobták; Pestmegyében a hajduk Römer főjegyzőt leköpte; Laszberg főispán atyját hazaárulónak deklarálják; a zemleáni főispánnak éhezni kellett, mert nem adtak neki sehol sem enni. Komáromban Kubinyi főispánt felakasztották stb.

Nem tudják a lapokat, vagy haszontalan tudósítóikat itéljük-e el eljárásukért. Hisz' a közönség nem arra van itt, hogy oly értelem tréfáknak felüljön. Vagy tudósítsák lapjaikat híven, vagy pedig hallgassanak.

A zombori polgári olvasóköri egy tagja.

Városi ügyek.

□ **Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1905. évi december hó 5-én (kedden) d. e. 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Ezen közgyűlés tárgyai: 1. A bíráló választmány jelentése, melylyel a jövő évi legelső adót fizető városi bizottsági tagok névjegyzékét bemutatja. 2. Dr. Gozdu Elek bizottsági tagnak a városi törvényhatósági bizottsági tagságról való leköszönése. 3. A városi polgármester előterjesztése az időközben elhunyt és leköszönt bizottsági tagok helyeinek betöltése iránt. 4. A D. M. K. E. meghívója az évi rendes közgyűlésen leendő részvétel iránt. 5. A városi tanács előterjesztése a rendőrök és szolgaszemélyzet ruházatának beszerzése tárgyában a vállalkozóval kötendő egyezség iránt. 6. Temunovits József és társainak kérvénye tanító fizetésük felemelése iránt.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága most tartott rendes közgyűlésében a városi Nyugdíj alap 1906. évi költségelirányzatát megállapítván, az az erre vonatkozó közgyűlési határozat kapcsán folyó évi november hó 28-ától számítandó 15 napon át Gyurisits György városi főjegyző hivatalos helyiségében közzemlére kitétetett s ellene felebbezések ugyanezen idő alatt a városi tanácsához czimezve beterjeszthetők.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírre vétetik, hogy a város tulajdonát képező épületekben 1906. évben teljesítendő az-szatos munkák és javítások biztosítása iránt folyó évi december hó 7-én 1/2 11 órakor Latinovits Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árlejtés fog tartatni, melyre érdeklődők ezennel meghívattak. A teljesítendő munkálatok a mérnöki hivatal által megállapított kimutatásba foglalvák, s azoban az igényelt munkabérek leirandók s az árlejtés ez alapon fog megtartatni. E kimutatások a mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megszerzethetők, — s az írásbeli ajánlatok csatolandók és az ajánlattevő által kitöltendő és aláírandók.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott rendes közgyűlésében a városi házi pénztár és a kövezési alap 1906. évi költségelirányzatát megállapítván, az az erre vonatkozó közgyűlési határozat kapcsán folyó évi november hó 28-ától számítandó 15 napon át Gyurisits György városi főjegyző hivatalos helyiségében közzemlére kitétetett s ellene felebbezések ugyanezen idő alatt a városi tanácsához czimezve beterjeszthetők.

Hírek.

* **Advent kezdete.** Itt az év utolsó hónapja s vele megkezdődik az advent. Három héten keresztül, amikor még sötét van, kora hajnalban kivilágítják a templomokat és misét mondanak a papok. Ezzel jelképezik azt a kort, amikor még nagy üldözéseknek voltak kitéve a keresztények és dugva, elrejtőzködve éjszaka kellett bemutatniuk a szent misét és lopvittokban, a sötétség leple alatt surantak be a templomokba a hívők. Decz-mber hó 3-án kezdődik advent és tart karácsony napjáig. Ez idő alatt az összes zombori róm. kath. templomokban hajnali misék lesznek.

* **Belépés az alkotmány-pártba.** Asztenbergi dr. Fratricsevits Aszt Vincze ügyvéd zombori virilista, belépett az alkotmánypártba.

* **Tisztviselőtelep Zomborban.** Meghívó. Van szerencsém a „Tu cula um” magyar tisztviselői orsz. házipítő szöv. kezett igen tisztelt tagjait (és mindazokat, kik még beiratkozni óhajtanak) a f. évi december hó 3-án d. e. 10 órakor a felső kers. iskolában tartandó értekezletre tisztellett meghívni. A melyre ökvetlenül megjeleneni sziveskedjenek. Zombor 1905. decz. hó. Tisztelt Cselyuszka Márton pü. számtiszt.

* **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara közhi réteszi, hogy dr. Oppenheimer Armin ügyvédi ügyvédet a dr. Nemes Sándor volt ügyvédi irodájának gondnoki tiszte alól felmentette és gondnokul dr. Endrőczy Miksa ügyvédi ügyvédet rendelte ki; továbbá, hogy Loósz Zsigmond bajai ügyvéd irodáját a kamara területén belül Regőczére helyezte át; és végül, hogy dr. Tary György, szabadkai ügyvédet elhallozása miatt törte a lajstromból és dr. Székely Zoltán rendelte ki irodája részére gondnokul.

* **Dr. Bányai Miksa nyugalom-ban.** Dr. Bányai Miksa a szegedi kir. ítélőtábla nagytudású bírása, volt szabadkai törvényszéki bíró december elejével nyugalomba vonult és Bácsalmáson ügyvédi irodát nyitott.

* **Felfüggesztett munkaszünet.** A kereskedelmiügyi miniszter a f. évi decz. hó 24. és 31-ére eső törvény szerinti kötelező munkaszünetet kivételesen felfüggesztette arra való tekin-

tettel, hogy úgy a karácsonyi ünnepek előnapja, mint Szylvester új év előnapja, a folyó évben vasárnapra fog esni és ezért nem volna indokolt a kettős ünnepek teljes munkaszünetelése.

* **Templomavatás Vaskúton.**

Ma vasárnap fényes ünnepélyre készülnek a vaskúti hívők. A szép templom 17800 koronával stilszerűen kifestett és egyes hívők 5000 koronájú áldozatkészségével 12 nagy, remek ívegfestett ablakkal ellátott. Eme ünnepélyre Kalocsáról leutaznak Zundl Péter apátkanonok, Hinger Mihály érseki titkárral, továbbá P. Raile Ede Jézus társaságának tudós tagja, hogy az ünnepélyes szónoklatot tartsa földjének. A nagyszerű ünnepélyre egy a község, mint a környék lakói nagyban készülnek.

* **A Bácskai gazdák munkaprogramja.**

A Bácskai Gazdaszövetség és a Bácsodromegyei Gazdasági Egyesület fuzója dolgában folyik a tárgyalás. Addig is, míg az egyesülés elkövetkezik, a gazdasági egyesület a szövetség céljaira 28.000 korona évi járadékot biztosított. Az egyesület elnöksége már kidolgozta a közös munkaprogramot is, a melynek főbb pontjai:

A mezőgazdasági szakismeretek terjesztése, a fatenyésztés előmozdítása, kifejlesztése Bácska amurgy is intenzív konyhakertészetének, s e célra csatornázással és öntözéssel kapcsolatos telepek létesítése. Nagy gondot fog fordítani a két egyesület a baromfi-tenyésztés emelésére. E célra tenyésztő, hizlaló és értékesítő telepeket létesít. Hogy az oszkeri szőlőművelést előmozdítsa, megfelelő napszamosképző, munkástelepeket állít föl. Az állattenyésztés terén tervezik a nyugati fajú szarvasmarha fokozottabb importját, tejszövetkezetek alakítását, Mosonmegye példájára állattenyésztő egyesületek létesítését, a husstermesztés kifejlesztését. Jelentős része a munkaprogramnak a szövetkezeti akció: kendertermelő-, hitel- és fogyasztási-szövetkezetek alakítását s ezeket lehetőleg közös központba tömörítik. A program főbb részei még: Az állatbiztosítás főkalkulációja, gazdakörök szervezése és irányítása, a növénytermelés fejlesztése kísérletek, s a műtrágyázás népszerűsítése révén. Az alakuló egyesület végül éber figyelemmel kíséri a kivándorlást és a munkásviszonyokat s a szükséghez képest elősegíti e tekintetben a helyzet javulását.

* **Népgyűlések a megyében.**

A szocialdemokraták december 3-án Paacseren, Omorovicán; december 8-án Garán, december 10-én Zentán, Csonoplyán, Sztapíron és Bácskerteszen; decz. 17-én Órszálláson, Regöczen; decz. 24-én Apatinban tartanak népgyűlést az általános titkos választói jog ptogapalására.

* **Községi képviselőválasztás.**

A bajmoki általános képviselő választás 30-án szerdán tartott meg a következő eredménnyel. Rendes tagoknak megválasztottak: Ritscher József, Paskó Ferencz, Rieckert Antal, Budanovics János, Szakács Máttyás, Nagl János, Merkovic József, Nuszpl János, Bűn János, Walter Máttyás, Bagi János. Póttagok: Birosevics Jenő, Usléber Pál, id. Budanovics Jenő, Tóth István, Simon János.

* **Esküvő.** Kriszt Béla cservenkai földbirtokos a mult szombaton esküdött örök hűséget Schlagetter László kulai földbirtokos leányának: Izabelának, Kulán.

* **Esküvő.** Dr. Nagy Akos ügyvédjelölt e hó 25-én vezette oltárhoz Zsigmond Sárka kisaszonny, Zsigmond Güntér ösvoei jegyző leányát.

* **A belügyminiszter születésnapjára.** A belügyminiszter leiratot intézet a vármegye alispánjához, a melyben a vármegye területén levő összes születésnapokról részletes kimutatást kér. A

miniszter ugyanis, mint a leiratban ki is jelenti, a vármegye minden oly községébe, a mely legalább ezer lakossal bír, születésnapot fog kirendelni. Ezért kéri a kimutatást a miniszter az alispántól s egyben statisztikai adatokat is kér arról, hogy a közeli bálaképezekben hány növendék van kiképzés alatt és hány oly ezer lakosu községe van a vármegyének, a hol még eddig nincs születésnap.

* **Kedvezmény a fazekas iparosoknak.**

A kisebb berendezésű fazekas iparosoknak legnagyobb veszedelme rendszerint az, hogy az iparához szükséges málzag, amely az edények színezésére szolgál, drága bolti árakon kerül rendelkezésük alá. A kereskedelmi miniszter ezen segítő a magától termelő 5 százalékos engedményt biztosít a kis fazekas iparosok számára. A kereskedelmi miniszter látva az engedélyezett kedvezmény jótékony hatását ezen kedvezményt az 1906. évre is engedélyeztette. Ehhez a pénzügyminiszter is hozzájárult.

* **Zenta város a zsidó hitközségért.**

Zenta közigyűlése határozata szerint a város 10 éven át évi 1000 koronát ad az ottani zsidó hitközségnek, egy hivatali épület emelése céljaira.

* **Meglőtt leánya.**

Meglőtt történt a napokban Bajaszentistvánon. Egy fiatal ember véletlenül homlokon lőtt egy 14 esztendő leányt. Jarmaticki Kálmán szentistváni legény hugához átment látogatába, Sámán János 14 esztendő Mária nevű leánya. A leánykák vígan tereferáltak a szoba egyik szögletében, az asztalnál pedig Jarmaticki Kálmán tisztította 12 mm. revolverét. Jarmaticki azt hitte, hogy a revolverben már nincs éles töltény. Levette a revolver csövét és hozzáfogott a golyótartó henger tisztogatásához. Egyszerre csak rettenetes detonáció reszeltette meg a levegőt. Abban a pillanatban jayveszkelve kapott a homlokához Sámán Mária. A revolverben felejtett golyó elsült és homlokon lőtte Sámán Mariát. A szerencsétlen leánykát sulyos, de nem életveszélyes sérüléssel beszállították a bajai városi kózkórházba. Jarmaticki ellen gondatlanságából okozott sulyos testi sértés miatt megindította a bajai bíróság az eljárást. Szerencse a szerencsétlenségben az, hogy a revolveren nem volt cső, mert különben a leánya rögtön meghalt volna.

* **Körözés.**

Az újvidéki rendőrség távirátilag értesítette rendőrkapitányságunkat, hogy ott a napokban Tóth Apollónia cselédeleány, ki egyik vendégében volt alkalmazva, újszülött csecsemőjét megfojtotta, s azután onnan megszökött. Kéri itt is a leány nyomozását.

* **Elrendelt bűnvizsgálat.**

A szabadkai törvényszék vádpanása Jaszenovics Mihály és Jaszenovics Sándor ellen, kik Kricskovic Zsigmondot a Heimbitger-féle koromban halálra szurkálták, elrendelte a vizsgálatot és a vizsgálati fogságot. A két terhelt előtt a napokban hirdette ki a bíróság a vádpanás határozatát.

* **A budapesti árú és érték-tőzsde köréből.**

Felhívás. A tíz évig tartott üzletelenség folytán felgyülemlett vagyon természetes következtetéssel keresi a gyümölcsöző elhelyezést és miután a küszöbön álló közgazdasági átalakulás és a nemzeti befektetések a magyar értékek áremelkedését okvetlenül maguk után fogják vonni. — Brünauer és Thein törv. bejegyzett jogosított tőzsdélgynöki czég (Budapest, V. Akadémia u. 6.) közzé teszi, hogy ezen tőzsdén a hozzá érkező megbízások alapján a kereskedelmi törvény, — valamint a tőzsde szabályzatoknak szigorú betartása mellett és kivétel nélkül csakis fültétlenül szolid ügyleteket, közvetíteni hajlandó.

* **Gőzfürdő.** Miután a Falcione-féle gőzfürdőben nagyobb átalakítások eszközöltetnek, kedden decz. 5-én csütörtök decz. 7-én nem lesz fürdő.

(**Gondos anyák figyelmébe.**

A gyermekbetegségek ellen való legjobb védekezés az, ha gyermekeinket erőssé, edzetté és a ragályos betegségekkel szemben ellentálló képessé tesszük. Az angol gyermek halandóság azért sokkal alacsonyabb mint a miénk, mert a fent elmondottakra ott kiváló gond fordították s nincs család, hol a gyermekek a hideg évszak alatt ne fogyasztának a csukamájolajat, mert e szer az, amely óriási nagy táperejénél fogva kiváló eredményeket idéz elő. Igaz, hogy gyermekek nem szívesen vették be e szert, de móta a Zoltán-féle csukamájolaj forgalomba jött, azota minden kifogás elesik s e kiváló szer elterjedése oly nagy, hogy kevés családnál hiányzik s minden gyógyszerárban kapható.

Vármegyei közgyűlés.

A december 28-ik vármegyei közgyűlésen következő fontosabb pontok tárgyalattak még: Kereskedelmiügyi miniszter rendelete Okér községben a házállás eltöltése tárgyában alkotott szabályrendelet jóváhagyása iránt. — Jövahagyatik.

Kereskedelmiügyi miniszteri rendelet Ada községben a házállás eltöltése tárgyában alkotott szabályrendelet jóváhagyása iránt. — Jövahagyatik.

Kereskedelmiügyi miniszter rendelet Bács községben a házállás eltöltése tárgyában alkotott szabályrendelet jóváhagyása iránt. — Jövahagyatik.

Honvédelmi miniszteri leirat a honvéd főreáliskolánál és Ludovika Akadémiánál létesített vármegyei alapítványi helyek tárgyában. — Új pályázat iratik ki.

Kereskedelmiügyi miniszteri leirat az ipari munkának vasárnapi szünetelése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Honvédelmi miniszteri rendelet a pórtartalékosoknál őfelsége által történt behívásának elrendelése tárgyában. — Végrehajtásra kiadatik.

Beltügyi miniszteri intézkvény a „Rendelkezési alap” kezeléséről alkotott szabályrendelet módosítása iránt. — Kiigazítottak.

Szabadka szabad királyi város megkeresése egyes útvonalaknak a vármegyei törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Főispán átirata Jablonsky Aladárnak tb. szolgabíróvá történt kinevezése. — Tudomásul vétetik.

Főispán úr átirata Leinweber Györgynek tb. szolgabíróvá történt kinevezése. — Tudomásul vétetik.

A központi választmánynak Kesselbauer Károly leköszönése illetve Szalay Károly elhalálása folytán üresedésbe jött tag állások betöltése. — Matkovits Béla választott meg.

A vármegye alispánjának jelentése a vármegyei szükségletek biztosítása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Ugyanannak jelentése a zenta—adai törvényhatósági közutnak áthelyezése folytán előálló terület bérbeadása tárgyában. — Jövahagyatik.

Ugyanannak jelentése a halas—bácsalmás—regöczi h. é. vasút mentén létesített vasúti hozzáfárák utak építési, kezelési és fenntartási költségeinek mikénti megosztása tárgyában. — Jövahagyatik.

Ugyanannak előterjesztése Jánoshalma, Béreg, Bácsordas, Bezdán, Militics, Petrócz, Deryne, Szentfülöp és Liliomos községek közdül közutjairól készített tőzskönyvek hitelesítése tárgyában. — Hitelesítettik Deryne község kivételével.

Ugyanannak határozata Bieskei Péter hasonló költségeinek törlése tárgyában. — Ugyanannak határozata Bárány Lajos

és Farkas Antal hasonló költségei tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata Molnár Ferenc János és társai hasonló költségei tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata Molnár Csikós János és társai hasonló költségei tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata Kozori Ferenc hasonló költségei tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata Klauz Jenő hasonló költségei tárgyában. — Jóváhagyatik.

Rém község határozata a borotái iskola kiadásainak fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Oszivác község határozata a község kisbírák fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Hódás község határozata a hőzségi rendőrség létszámának leszállítása és fizetéseik felemelése tárgyában. — Megvonatik.

Bács község határozata a csendőrlaktanya bérösszegéhez való hozzájárulása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Szentfülöp község határozata a közs. szolgák járandóságainak megváltása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Kishegyes község határozata egy napidíjas alkalmazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Titel község határozata a közs. kisbírák fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ada község határozata az ottani g. kel. papi és tanítói javadalmakhoz tartozó ingatlanok tulajdonjoga tárgyában. — Jóváhagyatik.

Madaras határozata egy hordóhitelesítő állomás létesítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Nemesmilitics község határozata Lengyel Sándor elleni perében jogérvényesen megítélt követelés fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Csanatavér határozata a községi szolgák nyugdíjárulékainak a községi pénztárból való fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Omoravicza határozata a községi szolgák fizetésfelemelése és nyugdíjárulékainak a községi pénztárból való fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Titel határozata a háziipar tanfolyam felállítására és fűtés, világítási költségeinek fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Titel határozata özv. Beslin Jánosné és gyermekeinek segélyezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Véprőd, Apatin, Csurog, Boróc, Órszállás, Dunacséb, Bácskeresztúr, Sztapár, Paripás, Rém, Begecs, Ofutak, Topolya, Turja, Bácsborsód, Kumbaja, Obecso községek behajthatlan községi követeléseinek leírása. — Leiratnak.

Monostorszeg, Omoravicza, Bácsujfalva, Boldogasszonyfalva, Bácsborsód Mátételke, Madaras, Kisziács, Kölpény, Temerin Torzsa, Ujjalánka, Dunacséb, Szilbács, Csávoly, Szentfülöp, Pátmonostor, Bács, Hódás, Paripás, Bajsa, Bácsgyulafalva, Ujjalánka, Csonoplya, Órszállás, Martonos, Jánosbalm, Mélykut, Vajzska, Bogyán, Opalánka, Nádajka, Piros, Órszállás 3 ik, Oszivác, Petrőcz, Bácsujfalva, Csurog II-ik, Mélykut, Csátalja, Nemesmilitics, Sajkászentiván, Újszó, Nemesmilitics II-ik, Kölpény, Ujszivác, Vaskut, Tisztaistvánfalva, Dávid, Béreg, Gara, Begecs, Ujverbász, Cservenka, Szeghegy, Szilbács, Bácsgyulafalva, Bácsfeketehegy, Omoravicza, Szilágyi, Csanatavér, Csávoly, Vaskut, Bulkeszi, Urszentiván, Paosér, Lilliomos, Sajkásgyörgye, Bácsujlak, Gombos, Szond, Paosér, Kullód, Kerény, Overbász, Kumbaja, Katymár, Bezdán, Zenta II-ik, 1905. évi pótköltségvetése. — Jóváhagyattak.

Színház.

Körülbelül egy harmad része már lelt a szezonnak és még mindig a közönség élénk érdeklődéséről adhatunk számot. A műsor elég ügyes és változatos sőt a mult heten két opera előadást is élvezett közönségünk. Bármennyire irerésznek látszik első pillanatra az igazgató azon vállalkozása, hogy a zombori kis színpadon operákat mutasson be, annyira elismerésre méltó az az eredmény, amely a „Trobadour“ előadását kísérte. Majdnem mondhatjuk, hogy az opera előadása a társalgási darabok előadásainál jobb volt, mivel úgy az énekesek, mint az egész személyzet és a zenekar összpontosított figyelemmel játszottak, holott a társalgási darabokban bizony a legnagyobb mérvű figyelmenlenségekkel, szerep nem tudásokkal és izléstelen rögtönzésekkel találkoztunk igen gyakran. Nagy vesztetése, az eddigi szezon sikerének Sikiő Kúrti Margit betegsége. A bájos, oly hamar megszerelt talantumos színészön ágyba dőlt, és noha szerencsére állapota nem is aggasztó, de betegsége annyira komoly, hogy szini hivatásának teljesítésében néhány napra megakasztja. Ez pedig igazán nagy veszteséget jelent annál is inkább, mert Kúrtit szerepkörében a társulatnál senki sem pótolhatja.

A „Trobadour“ szombat és szerda esti előadása a zombori közönség zene kedveléséről tett tanuságot. Az opera zene varázsa megtöltötte a színházat. H. Lévai Berta nagyobb diadalainak egyikét ünnepelte. Végtelen bájos iskolázott erős hangja kellemes előadásra szeretetreméltó játéka sok zajos sikert biztosítottak neki. N. Váradit Margit tiszta csengő hangjával és érettel teljes kedves játékkal tündökölt. Oriási énekszerpét hivatott művésztel énekelte zajos tapsok közt végig. Igen jó partnere volt Kozma István rendkívül szép énekével és Gózon Gyula a ki mint énekes színész is elcsángáz szerepkört fog magának kivivhatni. Igen jók voltak még Hatvani Ede, és Virányi Sándor.

Vasárnap a „Vöröshajú“ című népsziumó volt a műsoron. A közönség jókedvvel nézte végig az évtizedes multtal bíró magyar darabot.

Hétfőn „Váljunk el“, Bisson remek francia vígjátéka került színrre. Az első felvonás lapos és rendetlen volt, de a szereplők később belemelegedtek, úgy, hogy a második felvonás már jobb volt, a harmadik pedig kitünően gördült le. Molnár Vilma a harapós anyós fényes szerepét pompásan játszotta le, Polgár a dühöngő vő szerepében ügyeskedett, Barna Jolán mint rendesen kedvelt és tehetséggel játszott, Papp Ilona játéka azonban véleményünk szerint igen sok kívánni valót hagy hátra. A legélénkebb jelenetekben is merev, a legremültebb helyzetben is mosolyog, játéka pedig soha sem kíséri a cselekményt. Horti kis szerepében visszatérő hibájába esett, túlságosan limonéz izű báb és nőszerű alakítás produkálván. Sik lehetetlenül megírott szerepét lehetetlenül is játszotta. Igen bájos volt a parányi szobalány szerepben Haraszi Vilma.

Kedden este Gárdonyinak vígjátéka „Annuska“ szórakoztatta a közönséget. A darab nem a legsikerültebb alkotása a neves szindarab írónak, bár minduntalan megcsillan benne a zamatos írói véna. A darab cselekménye sokkal hamarabb lebonyolítható volna, csakhogy akkor eslene az a túlsok epizód, amelylyel a szerző a vidéki életet jellemzi. Barna Jolán a czimzerepben tanújelét adta annak, hogy társulatunk egyik legnagyobb művészi erője. A legteljesebb ügyességgel, affektálatlan bájjal és teljes művészi átgondoltsággal alakította meg Annuska szerepét. Játéka megkapó és eredeti volt az első perzstől. Méltó partnere Gózon Gyula szintén díszesre érdemel. Ez a fiatal színész igen

szép karriernek néz elébe, minden szerepében, pedig igen változatos szerepekben lép fel. Jó. Hatvani a remek maszkon kívül sikerült játékok mutatót be. Igen jó volt Virányi plébános. Sik és Molnár Vilma mint rendesen, átgondolva alakították szerepeiket.

Szilágyi Lajos.

Színházi hírek.

Vasárnap délután gyermekelőadásul „Hófehérke“ gyermek mese kerül színrre.

Este „Kukoricza Jónás“, János vitéz“ paródiája kerül bemutatásra, — mely a nyári évad legsikerültebb színpadi terméke volt. Ötletes szövegi és a találékony helyzetek kiaknázása folytán érdeklődésünket mindvégig lekötli s a kacagás pillanatokra az előadás menetét is megakadályozza. A czimzerepét Nagy Imre, társulatunk kedvelt komikusa játssa, — míg az egész énekes személyzet elcsángáz szerepét játszik.

Hétfőn „Sabin nők elrablása“ kiváló bohózat lesz műsoron, melyben Polgár Károly és Nagy Imre játszzák a főszerepeket.

Kedden az „Ifjúságunk“ bemutatója lesz. Capus Alfréd kiváló műve, mely a modern házassági felfogás kiformalását és a házasságon kívüli gyermeknek a családhoz való viszonyát tárgyalja poeticus hangulattal, — budapesti Nemzeti Színházban ért nagy sikert. A mult hétfőn S. Kúrti Margit betegsége miatt maradt le a műsorról.

Szerdán „Bob hercege“ N. Váradit Margittal a czimzerepében ifjúsági előadásul kerül színrre.

Este „Orpheus az alvilágban“ ismét kiváló szereposztásban kerül színrre.

Irodalom.

— *Magyar Remekírók.* A Franklin-Társulat remekíró-gyűjteményéből, mely a Magyar Remekírók czimmel ötenöt kötetben a magyar irodalom összes nagy íróinak minden számottévv munkáját tartalmazza, most jelent meg a nyolcadik ötkötetes sorozat. Immár egész tekintélyes könyvtár az eddig megjelent negyven kötet, a mely igazi disze minden művelt magyar család könyvszekrényének. Az új sorozat egyik kötet (40. kötet) befejező kötet Tompa munkáinak, a melyeknek négy teljes kötet jutott a gyűjteményben. A most megjelent utolsó kötet Tompa költségeit talán legértékesebb terméketi. a népregéket és a virágregéket foglalja magában. Ezt a kötetet Léway József rendezte sajtó alá. A gyűjtemény most megjelent 11. köteté Kisfaludy Sándor munkáinak második, befejező része, s irodalmunk e nagy alakjának csaknem összes regét tartalmazza, Heinrich Gusztáv bevezető tanulmányával. Értékes kötet az új sorozatnak a gyűjtemény első köteté, a mely Balassa Bálint vilagotant költeményeit és Zrinyi Miklós Szigeti Veszedelemét foglalja egybe Széchy Károly két tartalmas tanulmányával. A gyűjtemény 22. köteté Kemény Zsigmond tanulmányait illeszti be irodalmunk remekei közé, s méltán, mert e kevésbbé ismert munkái a nagy regényírónak, essay-irodalmunk igazi gyöngyszemei. A kötet tartalma a következő: A két Wesselényi Miklós Esmék a regény és dráma körül. Arany Toldija. Erdély közléte 1791—1848. Vörösmarty Mihály. A nagyértékű köteté Gyulai Pál rendezte sajtó alá, s ő. írt a kötet elé gyönyörű bevezető tanulmányt is. Az új sorozat ötödik köteté (30. kötet) báró Eötvös József munkáinak első köteté. A nagy író aróbb szépirodalmi munkáinak válogatott gyűjteménye. Vigjáték (Éljen az

egyenlőség), külteményei, két elbeszélés és Gondolatainak egy sora: ez a tartalma a vaskos kötetnek, a melyet Voinevich Géza rendezett sajtó alá és látott el bevezető tanulmányokkal. A kötetek élén az írók arcképe van R. Hirsch Nelli művészi rajzójából. A díszes kiállítású teljes gyűjtemény (55 kötet) ára 220 korona. Megrendelhető havi részletfizetésre minden hazai könyvkereskedés útján. A még hátralévő tizenöt kötet félévenként ölkötetes sorozatokba jelenik meg.

— *Mint minden évben*, úgy az idén is nagyértékű karácsonyi ajándékkal fogja meglepni előfizetőit a Pesti Napló. Ez a kitünően szerkesztett, élénk és tartalmas lap minden egyes alkalommal bűmület és elragadtatást keltett ajándék-albumaival előfizető körében s ezek évről évre sok ezer új előfizetőt hódítottak e lapnak, mert azok valóban úgy e tartalom becseré, mint a kiállítás pompájára nézve felülmúlnak minden várakozást. Az idén a Pesti Napló „Modern Magyar Festőművészek” című albumot fog küldeni előfizetőinek, melynek előkészítő munkálatai már serényen folynak. Ez az album fényben és tartalomra nézve még az eddigieket is felül fogja múlni és ingyen fogja megkapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki addig legalább 1/2 évet befizetett és egy további fél évi előfizetésre magát kötelezte. A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor. — 1/2 évre 14 kor. — 1/4 évre 7 kor. — Mutatványszámot szívesen küld a kiadó hivatal, Budapest, IV., Andrássy-ut 27.

Lapunk könyvnyomdájában egy fiú, ki jól tud olvasni, tanonczul felvétetik.

Ad. 17401/1905.

Árlejtési hirdetményi kivonat.

Szabadka szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a Nagylény puszta építendő tanyái templom építő munkáinak biztosítására **f. évi decz. 17-én d. e. 10 órakor** Szabadka szab. kir. város gazdasági ügyosztályában zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az összes munkák 69871 kor. 02 fillérel vannak előírányozva.

A terv, költségvetés, a vállalati és árlejtési feltételek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órákban betekintethetők.

Ajánlatot lehet tenni az egész munkára vagy iparszakonként elkülönítve is. Szabadkán, 1905. évi decz. 1.

A városi tanács.

3800/1905.

Pályázati hirdetmény.

A járáshoz tartozó Ofuttak községben leköszönés folytán üresedésbe jött II, irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb **fele évi december hó 15-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Megjegyzem, hogy ezen állás javadalmazása előleges részletekben fizetendő 720 korona.

A jegyzői oklevéllel bírók, illetve jegyzői tanfolyamot végzetettek előnyben részesülnek.

Ujvidék, 1905. november hó 27-én.

Mezey Imre,
főszolgabíró.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görös és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szabd, hattüvy gyógyszertár** által **Majna Frankfurt.**

5725/kig. 1905

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye hodsági járáshoz tartozó Militics 3700 legnagyobbbrészt németajku lakossal bíró nagyközségnek lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot nyitok. Az orvosi állással egybekötött javadalmazás a következő:

I. Evi 1600 korona készpénz fizetés a községi pénztárból havi előleges részletekben.

II. Evi 200 kor. lakbér a községi pénztárból negyedévi utólagos egyenlő részletekben.

III. Halottkémelésért 40 fillér.

IV. Látogatási díj nappal 60 fillér, éjjel 1 kor. 20 fillér.

Műtét díjak:

a) minden foghuzásáért darabonként 1 korona;

b) külső, a bőr felületén eszközözendő kisebb felvágás és szúrásért 2 kor.;

c) seb bevarrás és felnyitáért 10 korona;

d) szüléseknel való közreműködés és a test külső felületén jelentékenyebb daganatok eltávolítása, fül, szemhéj és egyéb helyen végzendő plasztikus műtétekért 20 korona;

e) szüléseknel végzendő minden belső nagyobbnervű műtétekért, ideértve az amputációt is, 40 korona.

Ezen díjaknál nagyobb összeg militicsi lakostól nem szedhető; vagyontalanok díjmentesen kezelendők.

A megválasztandó orvos tagja a közs. alkalmazottak nyugdíjintézményének. Felhívom folyamodókat, hogy szabályszerűen s a német nyelv ismeretét is igazoló hatóságai bizonylattal felszerelt kérvényüket hozzám **fele évi december hó 28-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Hodság, 1905. november hó 18-án.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

5025. szám,
kig. 1805.

Pályázati hirdetmény.

Osztvacz községben üresedésben levő községi végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazását az érvényben levő 1857/1887. sz. a. alkotott s Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága által 1122/közy. 1888. szám alatt jóváhagyott községi szabályrendelet 2. §-ának g) pontja értelmében a végrehajtás utján befolyó és az 1883. XLIV. t. czikkben megállapított végrehajtási díjak képezik.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy a képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **fele évi december hó 15-ig** nyujtsák be. Zombor, 1905. november 21-én.

Tárczay,
főszolgabíró.

4155. szám

1905.

Feladasi hirdetmény.

Az apatini m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében **1905. évi december hó 18-án délelőtt 10 órakor** az apatini erdőgondnokság kerületében lévő alább felsorolt vágásterületeken álló fatömeg készletek eladása iránt — zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos — nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog tartatni és pedig:

Lágy erdők tuskóirtási kötelezettség nélkül, a vágásterületeken álló tölgy és szilfa törzsek visszahagyásával.

1. Apatini Városrét „B” ü. o. I. v. s. 1. tag, 2., 4., 5. osztagbéli 20-82 holdas 1906. évi vágás. Kikiáltási ára 2872 korona.

2. Apatini Neugraben „B” ü. o. II. v. s. 4 tag, 34., 35., 36. osztagbéli 39-53 holdas 1906. évi vágás. Kikiáltási ára 9188 korona.

3. Apatini Tiefgraben „B” ü. o. III. vág, sor, 5. tag, 1., 2., 3. osztagbéli 34-38 holdas 1906. évi vágás. Kikiáltási ára 8358 korona.

Kihasznlási időtartam 1906. évi március 31-éig.

Az árverési és szerződési feltételek az apatini m. kir. erdőhivatalnál és az apatini m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ahol az eladási kerülrő vágások faanyagának becslési adataira nézve is felvilágosítás nyerhető.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhassa azt, amelyet — tekintet nélkül az ajánlat magasságára — saját belátása szerint legmegfelelőbbnek talál, vagy hogy az összes ajánlatokat is visszautasíthassa.

Apatinban, 1905. november 24-én.

M. kir. erdőhivatal.

I. délmagyarországi nádfonógyár

Merkel János SZOND,

vasuti állomás mellett.

Vesz minden időben a legmagasabb árakon nádat nádfonathoz és háztetőkre való. Elad a legjobb kiviteli nádfonatot, olcsó áron. Hámozott 100□ méterenként 7,— kor.

Hámozatlan 100□ méter 5.50. Itt kaphatók szerem fajú hegyi borok 17 koronától 50 literenként feljebb. Jó fajta burgonya 100 kilónként 8 kor. a szondi vasuti állomástól szállítva.

Szükség esetén kéretek a burgonya rendelésénél zsákok is küldeni.

Kisebb megrendelések utánvétel eszközöltenek.

2990. szám.
1905.

Pályázat mérnöki munkára.

Mélykut község utozáinak és tereinék az építési szabályrendelet 1. § a értelmében leendő szabályozása és a szükséges munkálatok elkészítésére ezennel pályázatot hirdetünk és felkérjük az erre vállalkozni szándékozó mérnök urakat, hogy ajánlataikat a község elöljáróságánál **fo-lyó évi december hó 30-ig** nyújtsák be.

Mélykúton, 1905. november 25-én.

Alföldy Géza, **Ealog László,**
jegyző. bíró.

14.896. sz. 1905.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári szt. Miklós

országos vásár

... évi december hó 14-től kezdve december hó 18-ig fog megtartani mindenféle állat felhajtása az országos vásárra decz. hó 14-től eszlőrökön reggel 5 órától kezdve — meg van engedve.

Temesvárott, 1905. évi nov. hó 25-én.

A városi főkapitányságtól:

BANDL REZSÓ,
főkapitány.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Külföldi Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI FRIGYES MEDGYES, 93. N.-Külföldmegye.) volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi izzal öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít. Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Globin

Minden fáradtság nélkül

A legszebb fényt varázsolja elő.

a bőr puha és tartós marad.

Egyedüli gyár:

Fritz Schulz jun. Akt.-Ges Eger u. Lelpzig

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer **mindennemű fagyások** ellen, nemkülönbön **fagyás okozta** elhanyagolt régi **sebek** eltávolítására. 1 tégely ára **2** korona.

Pserhofer-pulmonin

kitűnően bevált szer még oly **idült köhögés, légsőhurut, tüdőbaj, szá- márhurut** ellen, ugy gyermekek, mint felnőttek számára. 3-4 üveg elegendő. 1 üveg ára **1** korona **60** fillér. Orvosiilag többszörösen ajánlva.

Pserhofer migrán csokoládé

elsőrendű szer **migrán, ideges fejfájás és neuralgia** azonnali megszüntetésére 1 dohoz ára **1** korona **60** fillér.

Pserhofer-arczkrém

pörsenések, bőratkák, szeplők és az **arczbőr minden tisztátlan- ságának eltávolítására**. 1 tégely ára **1** korona **60** fillér.

Kizárólagosan megrendelhető:

PSERHOFER J. gyógyszer-tárában Wien, I. Singerstrassa 15.

Törlesztési kölcsönök földbirtokokra.

A magas kamatláb dacára kieszközöltek törlesztéses kölcsönöket **földbirtokokra.**

A régi olcsó kamatláb mellett.

A kölcsönök azonnal folyósíthatnak készpénzben. Felvilágosítással készséggel szolgál

Schäffer Vilmos

bankegyesületi igazgató Szegeden.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyult hársísz, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-csillapító szernek bizonyult kőszvényét, csúszl és meghúléseknél botrástól- köppen használva.

Figyelmetes. Előny hársíszvízyok miatt bőváraikar. Orvokok legyál és csak olyan üveget fogadjanak el, a mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cég- jegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és üvegtőlán minden gyógy- szer-tárban kapható. — Gyártó: Richter József gyógyszer-tár, Budapest.

Richter gyógyszer-tára az „Arany orozsiában“, Pértában. Tiszabcsanakod 5 bé. Minőségétől kezdve.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészekből

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy külcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Auszsigban bárkinek a ki megbizonyítja, hogy szappanna. „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Óh jaj!

Megfojt ez az átko- zott köhögés!

Köhög, rekedtség, elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak.

Egger mellpastillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek

Doboza 1 kor. és 2 kor. **Próbadoz 20 fl.**

Fő- és szétküldés raktár: „Nador“ gyógyszer-tár

Budapest, VI. Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csak hamar meggyógyított.

Kapható Zomborban: Mihályovits István, Schwarcz Emil, Tarczay István, Ter esváry József gyógyszer-táraikban.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásai. a magyar irodalom főművei!

Magyar FRANKLIN- Társulat kiadása

Remekírók

55 kötetben, diszes vászonkötésben, ára 220 korona.

Megjelenik 5 kötetes sorozatokban minden év április és november havában. — Eddig 8 sorozat, vagyis 40 kötet jelent meg.

Tartalmazza:

- * Arany János
- * Arany László
- Balassa Bálint
- * Bajza József
- Berzsenyi Dániel
- Csikó Gergely
- Csokonai V. Mihály
- * Csucsov Gergely
- Deák Ferencz
- Eötvös József báró
- Fazekas Mihály
- * Garay János
- Gvadányi János
- Kármán József
- Gyöngyösi István
- Katona József
- Kacinczy Ferencz
- * Kemény Zsigmond
- Kisfaludy Károly
- Kisfaludy Sándor
- Kölcsey Ferencz
- Kossuth Lajos
- Madách Imre
- Milnes Kelemen
- Pázmány Péter
- Petőfi Sándor
- Reviczky Gyula
- Széchenyi István gr.
- * Szilágyi Ede
- Teloki László gr.
- * Tompa Mihály
- * Vajda János
- Vörösmarty Mihály és
- Zrinyi Miklós műveit.

A Franklin-féle „Magyar Remekírók“ban örökbeeső művekkel lépéselőre vannak összes nagy írónk Balassa Bálinttól, a szerelem trubadurjától kezdve egészen Reviczky Gyuláig, a korán elhunyt költőig.

A Franklin-féle „Magyar Remekírók“ nemcsak az epikai, lírai, drámai és elbeszélő költészet, valamint a széppróza és szónoklat remekel mellett a népköltés- és kunczköltészet gyöngyeit hozza, hanem a politikai irodalom és szónoklat klasszikusait is, képviselve a három főisten: Széchenyi a legnagyobb magyar, Kossuth a magyar szabadság atyja, Deák a hazabíró által.

A Franklin-féle „Magyar Remekírók“ 55 testes kötetére felüli a legbecsebbet, mit a magyar szellem öt század óta az irodalomban teremtett és hivatva van arra, hogy minden családi könyvtár gerincze legyen.

A Franklin-féle „Magyar Remekírók“ 55 kötetére egyöntetű diszes kiadásban 220 koronába kerül, míg a magyar klasszikusok eddig megjelent különböző, nem egyöntetű kiadásai együtt mintegy 600 koronába kerülnek.

A Franklin-féle „Magyar Remekírók“ kiállítását méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. A művészi, de egyszerű kötés erős, angol vászonkötés, a legtartósabb, a mi e nemben létezik. A mű papírja famentes, soha meg nem sárgul; betűi külön e czélra készülttek.

Sajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felüli bevezetéssel ellátják:

Alexander Bernát
Agyal Dávid
Bádi Ferencz
Bánóczy József
Beöthy Zoltán
Berzeviczy Albert
Bayer József
Endrődy Sándor
Erdősi Béla
Erdélyi Pál
Ferenczy Zoltán
Frankóczy Vilmos
Gyulai Pál
Heinrich Gusztáv
Koroda Pál
Kossuth Ferencz
Kozma Andor
Lévay József
Nagyvessy László
Riedl Frigyes
Rákosi Jenő
Széchy Károly
Széll Kálmán
Vázy János
Vadnai Károly
Voinovich Géza
Zoltányi Irén

* A csillaggal jelzett és dűlt betűkkel szedett Remekírók műveinek kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerzősileg biztosította, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók művel semmiféle más gyűjteményben ez idő szerint meg nem jelenhetnek.

A most megjelent VIII. sorozat tartalma:

1. kötet: Báró Balassa Bálint és gróf Zrinyi Miklós. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Széchy Károly. Balassa Bálint és Zrinyi Miklós arcképeivel.
11. „ Kisfaludy Sándor munkái. II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.
30. „ Báró Eötvös József munkáiból I. kötet. Szépirodalmi művek. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Voinovich Géza, Eötvös József arcképeivel.
32. „ Báró Kemény Zsigmond munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál. Kemény Zsigmond arcképeivel.
40. „ Tompa Mihály munkái. IV. kötet. Népregék, Világregék. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Lévay József.

A Franklin-Társulat által kiadott „Magyar Remekírók“ értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Teljes Magyar Shakspere,

a Kisfaludy-Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévai, Arany László, Fejes, Greguss, Győry Vilmos, Lőrinczi-Lehr, Rákosi Jenő, Szilágyi által fordított kiadása. Ez a fordítás ma már magyar remekíró-számba megy, mert ezt halljuk a színpadról, ezt idézzük lépten-nyomon; ez ment át a nemzet vérébe.

A teljes magyar Shakspere-t kedvezményes áron kapják a „Magyar Remekírók“ megrendelői, vagyis a hat kötetes diszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik. Megrendeléseket, részletfizetésre is elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin-Társulat Budapesten.

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által. Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottsági Pontosság!

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
 olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodni. Saját érdekében kérje ezért díjmentesen a **WIENER MODEN UNION** Bécs, I. Schottenring 10

TOKAJI CHINA-VASBOR.
 VERSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENEGYERŐSÉGRE és gyomrák erősítésére a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.** Valódi tokaji borból készült, tehát nem tartalmazó szesz más készítményeket. Fejedtől kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kétféle üveg 6 kor. - Kapható győgytárakban. Postán küldi. **KOBONA-GYÖGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-tér.

Császárfürdő
 téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN. Prospektus kivánsra ingyen és bérmentve.

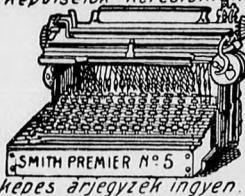
SZIMON ISTVAN FÉLE GYÖGYEREJÜ SÓS-BORSZESZ
 MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek takarók függönyök? Bútorisztyekek szőnyegek? **S. SCHEIN** WIEN, I. Bauernmarkt 12. Dísztartalmú képes **ARIEGYZÉK** ingyen és bérmentve.

Tanningene HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legolcsóbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza** Budapest, IV., Központi Városház, (Károly-körút).

HÔTEL PÁRIS SZÁLLODA
 BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRUT 23. SZ. 100 szoba 7-70 k-fti fejtebb kizsoltgatással és villanyvilágítással egyért. Fürdő, elegáns konyha, étterem és szórakozás a helyben. Vilmos vasúti megállóhely 12 órára pályaszíjra és hajók kikötőjéig.

"SMITH PREMIER"
 képviselő keresetnek.

SMITH PREMIER N° 5
 képes árjegyzék ingyen.

GRAND PRIX PARIS 1900 **BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA**

A VILÁG LEGJOBB IRÓGÉPE.

BALASSA FÉLE UGORKATEL
 használatá által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k, püder 1:20, K.

KATZER
 Budapest, Ó-utca 42, 44 (szájat ráz), 45, 46, és Új-utca 43.
 Katzer szórómeírál az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSE JE NAGY
 VÁSÁROLJON CSAK **KISS FÉLE** SZERENCSE-SORSJEGYET **KISS KÁROLY és TÁRSA** BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 19.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
 kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélszártorna hurutos bántalmainál, ugyanintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belék atoniája és a hasi vérbőségéből eredő májbajok ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának furdessel való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvélyes nyirkmirigy dagadtatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célszerű segédesszkört képez az elhízás és idült közsvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számolt tarthat az orvosok figyelemére.
 Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, tőreodibási tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.
 Székföldi a kezelő haladóos „SICULIA” természetes szénasavat sűrítő gyár t. MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék vm. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapestben: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
 Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád
RAJZ-ESZKÖZ
 az összes közép-iskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZŐ**
 MINDENÜTT KAPHATÓ.

Egy hónapig teljesen ingyen!

A ki már most beküldi - ha csak egy hónapra is - az előfizetési összeget **Az Ujság** politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhiva. a legjobb magyar lapot: **Az Ujság**-ot. Előfizetési árak: Egy hónapra 2 kor. 40 fil., három hónapra 7 kor. **Az Ujság** gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díjtalanul kapja meg. **Gyönyörű Husvétii Album!** Megrendelési cím: **Az Ujság** kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54. sz.

Montignoso grófnő, volt szász trónörökös emlékiratait most közli **Az Ujság**. Ujjonnan belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.